

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2018/2026**z dnia 19 grudnia 2018 r.****zmieniające załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE⁽¹⁾, w szczególności jego art. 48,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) System ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) został ustanowiony na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Celem systemu ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) jest wspieranie ciągłej poprawy efektów działalności środowiskowej organizacji poprzez stworzenie i wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego przez organizację, ocenę funkcjonowania takich systemów, dostarczanie informacji o efektach działalności środowiskowej, prowadzenie otwartego dialogu ze społeczeństwem i innymi zainteresowanymi stronami oraz aktywne angażowanie pracowników. Aby zrealizować ten cel, w załącznikach I–IV do tego rozporządzenia określono szczególne wymagania, które muszą być spełnione przez organizacje pragnące uczestniczyć w EMAS i zarejestrować się w EMAS.
- (2) W załączniku IV do rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 określono wymagania dotyczące sprawozdawczości w zakresie środowiska. Należy zmienić ten załącznik w celu uwzględnienia ulepszeń stwierdzonych w kontekście doświadczenia zdobytego w trakcie funkcjonowania EMAS. Z uwagi na liczbę i charakter tych zmian, należy zastąpić załącznik IV w całości w celu zachowania przejrzystości.
- (3) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1221/2009.
- (4) Zgodnie z załącznikiem IV do rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 organizacje zarejestrowane w EMAS są zobowiązane do przygotowywania lub aktualizowania deklaracji środowiskowej co roku. Z wyjątkiem małych organizacji, którym przysługuje odstępstwo na mocy art. 7 tego rozporządzenia, deklaracja środowiskowa lub zaktualizowana deklaracja środowiskowa musi zostać zatwierdzona przez akredytowanego lub licencjonowanego weryfikatora środowiskowego w ramach weryfikacji tej organizacji zgodnie z art. 18 tego rozporządzenia. Organizacje przygotowujące się do rejestracji w EMAS są również zobowiązane do przedłożenia zatwierdzonej deklaracji środowiskowej jako części ich wniosku o rejestrację. Potrzebny jest zatem okres przejściowy, aby zapewnić organizacjom wystarczającą ilość czasu na dostosowanie się do zmian wprowadzonych przez niniejsze rozporządzenie.
- (5) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią komitetu ustanowionego na mocy art. 49 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Załącznik IV do rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Jeżeli zatwierdzenie deklaracji środowiskowej lub zaktualizowanej deklaracji środowiskowej ma zostać przeprowadzone na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, ale przed dniem 9 stycznia 2020 r., w takim przypadku w porozumieniu z weryfikatorem środowiskowym i właściwym organem, deklaracja może zostać zatwierdzona niezależnie od zmiany wprowadzonej art. 1 do niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli zaktualizowana deklaracja środowiskowa, która nie została zwalidowana, ma być przekazana właściwemu organowi na podstawie art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, ale przed dniem 9 stycznia 2020 r., w takim przypadku w porozumieniu z właściwym organem, deklaracja może zostać przygotowana niezależnie od zmiany wprowadzonej art. 1 do niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 grudnia 2018 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK IV

SPRAWOZDAWCZOŚĆ W ZAKRESIE ŚRODOWISKA

A. Wprowadzenie

Informacje o środowisku przedstawiane są w sposób jasny i spójny i powinny być dostępne w formie elektronicznej. Organizacja określa najlepszy sposób udostępnienia tych informacji zainteresowanym stronom w sposób przyjazny dla użytkownika.

B. Deklaracja środowiskowa

Deklaracja środowiskowa zawiera co najmniej określone poniżej elementy i spełnia następujące minimalne wymogi:

- a) streszczenie działalności, produktów i usług organizacji oraz jej związków z wszelkimi organizacjami macierzystymi, w stosownych przypadkach, a także jasny i jednoznaczny opis zakresu rejestracji w EMAS zawierający wykaz obiektów objętych rejestracją;
- b) politykę środowiskową i krótki opis struktury zarządzania wspierającej system zarządzania środowiskowego organizacji;
- c) opis wszystkich znaczących bezpośrednich i pośrednich aspektów środowiskowych, powodujących znaczący wpływ organizacji na środowisko, krótki opis podejścia zastosowanego w celu określenia ich znaczenia oraz wyjaśnienia dotyczące charakteru wpływu w odniesieniu do tych aspektów;
- d) opis celów i zadań środowiskowych w odniesieniu do znaczących aspektów środowiskowych i wpływu na środowisko;
- e) opis wdrożonych lub planowanych działań w celu poprawy efektów działalności środowiskowej, osiągnięcia celów i realizacji zadań oraz zapewnienia zgodności z wymogami prawnymi dotyczącymi środowiska.

Jeżeli są dostępne, należy odnieść się do odpowiednich najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego przedstawionych w sektorowych dokumentach referencyjnych, o których mowa w art. 46;

- f) streszczenie dostępnych danych dotyczących efektów działalności środowiskowej organizacji w odniesieniu do znaczącego wpływu organizacji na środowisko.

Sprawozdawczość obejmuje zarówno główne wskaźniki efektywności środowiskowej, jak i szczegółowe wskaźniki efektywności środowiskowej określone w sekcji C. Jeżeli istnieją określone cele i zadania środowiskowe, należy zgłosić odpowiednie dane;

- g) odniesienie do mających zastosowanie przepisów prawnych, które mają zostać uwzględnione przez organizację w celu zapewnienia zgodności z wymogami prawnymi odnoszącymi się do środowiska i deklarację dotyczącą zgodności z prawem;
- h) potwierdzenie dotyczące wymagań określonych w art. 25 ust. 8 oraz nazwisko i numer akredytacji lub licencji weryfikatora środowiskowego oraz datę walidacji. zamiennie można użyć deklaracji, o której mowa w załączniku VII, podpisanej przez weryfikatora środowiskowego.

Uaktualniona deklaracja środowiskowa zawiera co najmniej elementy określone w lit. e)–h) i spełnia minimalne wymogi określone tych literach.

Organizacje mogą podjąć decyzję o uwzględnieniu w swojej deklaracji środowiskowej dodatkowych informacji faktycznych dotyczących działalności, produktów i usług organizacji lub ich zgodności z określonymi wymogami. Wszystkie informacje zawarte w deklaracji środowiskowej są walidowane przez weryfikatora środowiskowego.

Deklaracja środowiskowa może być włączona do innych dokumentów sprawozdawczych organizacji (np. sprawozdań dotyczących zarządzania, zrównoważonego rozwoju czy społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw). Jeżeli jest ona włączona do takich dokumentów sprawozdawczych, dokonuje się wyraźnego rozróżnienia między zwalidowanymi i niezwalidowanymi informacjami. Deklaracja środowiskowa jest wyraźnie oznaczona (np. za pomocą logo EMAS), a dokument zawiera krótkie wyjaśnienie procesu walidacji w związku z EMAS.

C. Sprawozdania w oparciu o wskaźniki efektywności środowiskowej i informacje jakościowe

1. Wprowadzenie

Zarówno w deklaracji środowiskowej, jak i w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej, organizacje podają swoje istotne bezpośrednie i pośrednie aspekty środowiskowe przy wykorzystaniu głównych wskaźników efektywności środowiskowej i szczegółowych wskaźników efektywności środowiskowej określonych poniżej. W przypadku gdy nie są dostępne dane ilościowe, organizacje podają informacje jakościowe, jak opisano w pkt 4.

Sprawozdawczość dostarcza dane dotyczące rzeczywistego wkładu/wpływu. Jeżeli ujawnienie miałoby negatywny wpływ na poufność informacji handlowych lub przemysłowych organizacji, w przypadku gdy taką poufność przewiduje prawo krajowe lub wspólnotowe w celu ochrony uzasadnionego interesu gospodarczego, organizacja ta może indeksować te informacje w swojej sprawozdawczości, np.: poprzez ustanowienie roku bazowego (o indeksie 100), od którego podawałaby zmiany rzeczywistego wkładu/wpływu.

Wskaźniki te:

- a) przedstawiają dokładną ocenę efektów działalności środowiskowej organizacji;
- b) są zrozumiałe i jednoznaczne;
- c) umożliwiają porównanie poszczególnych lat w celu dokonania oceny, czy nastąpiła poprawa efektów działalności środowiskowej organizacji; aby umożliwić to porównanie, sprawozdawczość obejmuje co najmniej 3 lata działalności, pod warunkiem że dostępne są dane;
- d) umożliwiają porównanie z, odpowiednio, sektorowymi, krajowymi lub regionalnymi punktami odniesienia;
- e) umożliwiają porównanie ze stosownymi wymaganiami prawnymi.

W tym celu organizacja musi pokrótce określić zakres (w tym ograniczenia organizacyjne i materialne, możliwości zastosowania systemu i metodę obliczeniową) objęty każdym wskaźnikiem.

2. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej

- a) Główne wskaźniki dotyczą efektywności w następujących kluczowych obszarach środowiskowych:

- (i) energia;
- (ii) materiał;
- (iii) woda;
- (iv) odpady;
- (v) użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej; oraz
- (vi) emisje.

Sprawozdawczość na temat głównych wskaźników efektywności środowiskowej jest obowiązkowa. Organizacja może jednak ocenić przydatność tych wskaźników w kontekście jej znaczących aspektów środowiskowych i wpływu na środowisko. W przypadku gdy organizacja dojdzie do wniosku, że jeden lub większa liczba głównych wskaźników nie mają znaczenia dla jej znaczących aspektów środowiskowych i wpływu na środowisko, może ona nie uwzględniać tych wskaźników w swojej sprawozdawczości. W takim przypadku organizacja powinna zawrzeć w swojej deklaracji środowiskowej jasne i uzasadnione wyjaśnienie takiej decyzji.

- b) Każdy główny wskaźnik składa się z:

- (i) liczby A wskazującej całkowity roczny wkład/wpływ w danym obszarze;
- (ii) liczby B wskazującej roczne wartości odniesienia przedstawiające działalność danej organizacji; oraz
- (iii) liczby R wskazującej stosunek A/B.

Każda organizacja podaje wszystkie 3 elementy dla każdego wskaźnika.

- c) Liczba A wskazująca całkowity roczny wkład/wpływ w danym obszarze podawana jest w następujący sposób:

- (i) w przypadku energii
 - »całkowite bezpośrednie zużycie energii« odpowiadające całkowitej rocznej ilości energii zużytej przez organizację,
 - »całkowite zużycie energii odnawialnej« odpowiadające całkowitej rocznej ilości energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii, zużytej przez organizację,

- »całkowita produkcja energii odnawialnej« odpowiadająca całkowitej rocznej ilości energii wytworzonej przez organizację z odnawialnych źródeł energii.

Ten ostatni element jest podawany jedynie w przypadku gdy całkowita energia wytworzona przez organizację z odnawialnych źródeł energii znacznie przekracza całkowitą energię ze źródeł odnawialnych zużywaną przez organizację lub w przypadku gdy energia odnawialna wytwarzana przez organizację nie została zużyta przez organizację.

Jeżeli wykorzystywane są różne rodzaje energii lub, w przypadku wytwarzanej energii ze źródeł odnawialnych (takiej jak energia elektryczna, ciepło, paliwa lub inne) informacje na temat ich rocznego zużycia lub produkcji powinny być podawane osobno, w zależności od przypadku.

Energia powinna preferencyjnie być wyrażona w kWh, MWh, GJ lub innych wskaźnikach zwyczajowo stosowanych do zgłaszania rodzaju zużytej lub wytworzonej energii.

(ii) w przypadku materiałów

- »roczny przepływ masy kluczowych używanych materiałów« (z wyjątkiem nośników energii i wody), preferencyjnie wyrażony w jednostkach masy (np. w kilogramach lub tonach) lub objętości (np. m³) lub innych wskaźnikach zazwyczaj stosowanych w tym sektorze.

W przypadku stosowania różnych rodzajów materiałów ich roczny przepływ masy powinien być podawany oddzielnie, w zależności od przypadku.

(iii) w przypadku wody

- »całkowite roczne zużycie wody« wyrażone w jednostkach objętości (np. litrach lub m³),

(iv) w przypadku odpadów

- »całkowita roczna ilość wytwarzanych odpadów«, w podziale na rodzaje, preferencyjnie wyrażona w jednostkach masy (np. w kilogramach lub tonach) lub objętości (np. m³) lub w innych wskaźnikach zazwyczaj stosowanych w tym sektorze.
- »całkowita roczna ilość wytwarzanych odpadów niebezpiecznych« preferencyjnie wyrażona w jednostkach masy (np. w kilogramach lub tonach) lub m³ lub w innych wskaźnikach zazwyczaj stosowanych w tym sektorze,

(v) w przypadku użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej

- formy użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej, wyrażone w jednostkach powierzchni (np. m² lub ha):
 - całkowite użytkowanie gruntów,
 - całkowite powierzchnie nieprzepuszczalne,
 - całkowity obszar ukierunkowany na naturę w danym obiekcie,
 - całkowity obszar ukierunkowany na naturę poza danym obiektem.

»Obszar ukierunkowany na naturę« to obszar przeznaczony przede wszystkim do celów ochrony lub odnawiania natury. Obszary ukierunkowane na naturę mogą znajdować się w obiekcie i obejmują dach, elewację zewnętrzną, systemy odwadniania lub inne elementy, które zostały zaprojektowane, lub są zagospodarowywane w celu wspierania różnorodności biologicznej. Obszary ukierunkowane na naturę mogą również znajdować się poza obiektem organizacji, pod warunkiem że dany obszar jest jej własnością lub jest zarządzany przez organizację i jest głównie przeznaczony na wspieranie różnorodności biologicznej. Można również opisać obszary współzarządzane przeznaczone na wspieranie różnorodności biologicznej, pod warunkiem że zakres współzarządzania jest jasno określony.

»Powierzchnia nieprzepuszczalna« oznacza każdy obszar, na którym pierwotne pokrycie gleby zostało przykryte (np. drogi), powodując, że stał się on nieprzepuszczalny. Ta nieprzepuszczalność może mieć wpływ na środowisko.

(vi) w przypadku emisji

- »całkowita roczna emisja gazów cieplarnianych«, obejmująca przynajmniej emisje CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFCs, NF₃ i SF₆, wyrażone w tonach ekwiwalentu CO₂

Organizacja powinna rozważyć zgłaszanie swoich emisji gazów cieplarnianych zgodnie z ustaloną metodologią, taką jak protokół dotyczący emisji gazów cieplarnianych.

- »całkowita roczna emisja do powietrza«, obejmująca przynajmniej emisje SO₂, NO_x i PM, wyrażone w kilogramach lub tonach

- d) Liczba B wskazująca roczną wartość odniesienia dla działalności danej organizacji jest wybierana i podawana w oparciu o następujące wymagania:

Liczba B:

- (i) jest zrozumiała;
- (ii) jest liczbą, która najlepiej odzwierciedla całkowitą roczną działalność organizacji;
- (iii) pozwala na prawidłowy opis efektywności środowiskowej organizacji, z uwzględnieniem specyfiki i działalności organizacji;
- (iv) jest wspólną wartością odniesienia dla sektora, w którym funkcjonuje organizacja, taką jak np.:
 - całkowity roczny wynik,
 - liczba zatrudnionych ogółem,
 - całkowita liczba noclegów,
 - całkowita liczba mieszkańców na danym obszarze (w przypadku organów administracji publicznej),
 - tony przetworzonych odpadów (dla organizacji działających w sektorze gospodarki odpadami),
 - całkowita wyprodukowana energia (dla organizacji działających w sektorze produkcji energii);
- (v) zapewnia porównywalność przekazywanych wskaźników na przestrzeni czasu. Po zdefiniowaniu liczbę B stosuje się w przyszłych deklaracjach środowiskowych.

Zmianę liczby B wyjaśnia się w deklaracji środowiskowej. W przypadku zmiany liczby B organizacja gwarantuje, że można ją porównać na przestrzeni przynajmniej 3 lat, poprzez przeliczenie wskaźników w odniesieniu do poprzednich lat zgodnie z nowo zdefiniowaną liczbą B.

3. Szczegółowe wskaźniki efektywności środowiskowej

Każda organizacja składa co roku raport na temat efektów swojej działalności środowiskowej, odnosząc się do istotnych bezpośrednich i pośrednich aspektów środowiskowych i wpływu na środowisko, które są związane z jej główną działalnością gospodarczą, dających się zmierzyć i sprawdzić, oraz które nie są już objęte głównymi wskaźnikami.

Sprawozdania na temat tych wskaźników należy składać zgodnie z wymogami określonymi we wstępie do niniejszej sekcji.

W stosownych przypadkach organizacja uwzględnia sektorowe dokumenty referencyjne, o których mowa w art. 46, w celu ułatwienia identyfikacji właściwych sektorowych wskaźników.

4. Sprawozdania na temat znaczących aspektów środowiskowych w oparciu o informacje jakościowe

W przypadku gdy nie są dostępne dane ilościowe pozwalające na złożenie sprawozdania w sprawie znaczących bezpośrednich lub pośrednich aspektów środowiskowych, organizacje podają swoje wyniki na podstawie informacji jakościowych.

D. Odpowiedzialność na poziomie lokalnym

Organizacje zarejestrowane w systemie EMAS mogą zdecydować się na przygotowanie jednego zbiorczego oświadczenia o środowisku, obejmującego pewną liczbę różnych lokalizacji geograficznych.

W związku z tym, że celem systemu EMAS jest zapewnienie odpowiedzialności na poziomie lokalnym, organizacje zapewniają, aby znaczący wpływ każdego obiektu na środowisko był wyraźnie zidentyfikowany i zgłoszony we wspólnej deklaracji środowiskowej.

E. Publiczna dostępność

Organizacja zapewnia, że jest w stanie wykazać weryfikatorowi środowiskowemu, że każda osoba zainteresowana efektami działalności środowiskowej organizacji ma łatwy i swobodny dostęp do informacji wymaganych na podstawie sekcji B i C. Aby zapewnić taką przejrzystość deklaracja środowiskowa powinna być dostępna publicznie na stronie internetowej organizacji.

Organizacja zapewnia, że informacje na temat poszczególnych obiektów lub organizacji są publikowane w języku urzędowym (językach urzędowych) państwa członkowskiego lub kraju trzeciego, w których znajduje się obiekt lub organizacja.

Ponadto w przypadku wspólnej deklaracji środowiskowej organizacja zapewnia, aby (do celów rejestracji), informacje te były dostępne w języku urzędowym (językach urzędowych) państwa członkowskiego, w którym organizacja jest zarejestrowana lub w jednym z języków (językach) urzędowych Unii uzgodnionym (uzgodnionymi) z właściwym organem odpowiedzialnym za rejestrację.

Deklaracja środowiskowa może być również udostępniona w dodatkowych językach, pod warunkiem że treść przetłumaczonego dokumentu jest zgodna z treścią oryginału deklaracji środowiskowej zwalidowanej przez weryfikatora środowiskowego oraz że podano na nim, że jest to tłumaczenie zwalidowanego dokumentu.”
